

Oponentský posudek bakalářské práce Kateřiny Koubské

„Sentimentalismus“ v povídkách Leopolda Alase „Clarína“ (recepce Arthura Schopenhauera)

Práce Kateřiny Koubské je cenná v několika ohledech. Především volbou tématu, které přesahuje analýzu literárních textů a snaží se dílo španělského spisovatele Leopolda Alase vidět i prizmatem soudobého filozofického myšlení. Dalším kladem je jasná struktura práce, která vyplývá z dobře definovaných tezí v úvodu.

V první části Kateřina Koubská zasazuje Clarína do kontextu španělské literatury 19. století a všímá si především jeho zájmu o filozofické myšlenky té doby; druhá část se již soustřeďuje na souvislosti se Schopenhauerovou filozofií. Autorka prokazuje hlubokou znalost díla německého filozofa – poukazuje na klíčové pojmy, jako je soucit, bolest, vůle, pesimismus... a pojednává o cestách, které se člověku – především umělci – nabízejí; vyzdvihuje význam hudby, „filozofie beze slov“ (s. 26). Zde bych ráda připomněla, jak s tímto chápáním hudby jako nejvýsoštnějšího umění (které umí tlumočit tajemství vesmíru) souzní hispanoameričtí modernisté přelomu 19. a 20. století.

Velmi zdařilé jsou kapitoly pojednávající o Schopenhauerově vlivu ve Španělsku. Autorka vychází z početné sekundární literatury a přirozeně se dostává k samotnímu Clarínovi - poukazuje na stopy v článcích a posléze v románech a povídkách a především se zaměřuje na pojem „sentimentalismus“, který je obsažen již v titulu bakalářské práce a který může vzbuzovat jisté pochybnosti. V české tradici je totiž spojen především s preromantismem, citovou exaltovaností a přepjatostí apod., a jak sama autorka přiznává, má často spíše negativní konotace. Kateřina Koubská konstatuje, že termín používá v jiném smyslu (s. 40), jako citovost, empatii. Zde bych se ráda autorky zeptala, zda neuvažovala o jiném termínu.

Následující kapitoly se již soustřeďují na odraz Schopenhauerových myšlenek v Clarínových povídkách. Kateřina Koubská zpracovává řadu zajímavých motivů a myšlenek, ovšem uvítala bych více analýzy samotných povídkových textů. Ráda bych se zastavila u problematiky samoty: je-li samota u Schopenhauera blahodárná a přináší duševní klid, není to u Clarína odlišné? Autorka uvádí, že postavy jsou „odsouzeny k životu v samotě“ (s. 51). Jaké jsou shodné a odlišné momenty pojetí samoty?

Pokud jde o formální a stylistickou stránku, Kateřina Koubská dobře formuluje myšlenky a výborně pracuje s prameny i sekundární literaturou. Práce je pečlivě redigována, jen pozor na pár drobnosti, např. Simone Saillard je žena (s. 16).

Závěrem lze tedy konstatovat, že Kateřina Koubská předložila vyzrálý, do hloubky zpracovaný text, který zcela splňuje nároky kladené na bakalářskou práci.

Proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

